

Sikahert

Cervus nippon

Laatste update: 18-03-2025

Sikahert heeft een roodbruine zomervacht met rijen geelwitte vlekjes. 's Winters hebben mannetjes een donkergrijze tot zwarte wintervacht en vrouwtjes een lichtbruine of grijze vacht, zonder of met slechts onduidelijke vlekken. Er loopt een streep vanaf de staartwortel over het achterste deel van de rug. Sikahert heeft een korte, witte staart met donkere streep en een opvallende spiegel - wit met donkere omranding.

Sikahert is extreem variabel qua grootte, gewicht en uiterlijk. De schouderhoogte van vrouwelijke dieren is 60-95 cm, van mannelijke dieren 65-115 cm. Het gewicht van vrouwelijke dieren ligt tussen de 20 en 90 kg, van mannelijke dieren tussen 30 en 140 kg.

Sikahert kan verward worden met het inheemse edelhert (*Cervus elaphus*) en het uitheemse damhert (*Dama dama*). Een volwassen sikahert is qua grootte vergelijkbaar met een volwassen damhert, maar kleiner dan een edelhert. De vacht met stippen en de staart lijken op die van het damhert. Het gewei van een mannelijk sikahert lijkt op dat van edelhert maar met minder vertakkingen, met niet meer dan acht einden in totaal. Het vrouwelijke hert heeft geen gewei.

Foto: NasserHalaweh

Bron: [Wikimedia Commons CC BY-SA 4.0](#)

1. Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2023

Sikahert heeft zich gevestigd in Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Ierland, Litouwen, Nederland, Oostenrijk, Polen en Tsjechië. Sikahert kan zich bij het huidige klimaat vestigen in alle EU-lidstaten, met uitzondering van Cyprus en mogelijk ook Malta.

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

In verschillende Europese landen kruist sikahert met het nauw verwante edelhert (hybridisatie). Dat levert vruchtbare nakomelingen op die kenmerken van beide soorten hebben en ook weer met beide soorten kunnen terugkruisen (introgressie). Op plaatsen waar beide soorten voorkomen, wordt de genetische zuiverheid van beide soorten bedreigd.

Hybride dieren zijn vaak moeilijk te herkennen. Bij hybridisatie gaat het vaak om een mannelijk sikahert en een vrouwelijk edelhert. De eerste generatie hybride nakomelingen hebben kenmerken van beide soorten. De vruchtbare nakomelingen kunnen echter met beide soorten verder kruisen. Deze kruisingen leveren hybride dieren op die lijken op óf sika- óf edelhert. In het wild is een dergelijk teruggekruist dier moeilijk als hybride te herkennen.

Vestiging van sikahert zal wellicht leiden tot een toename van de dichtheid aan herten omdat ze in hogere dichtheden kunnen voorkomen dan edelhert. Dit kan nadelige gevolgen hebben op inheemse vegetaties door overbegrazing. Grazen en browsen van hertachtigen kan leiden tot grote veranderingen in ecosystemen, zoals verandering van de vegetatie en successie, afremmen van de natuurlijke regeneratie van bomen en bodemverdichting. Zelfs in lage dichtheden kunnen herten significante impact hebben op ecosystemen als gevolg van selectief foerageren. Hierdoor worden overleving en groei van planten beïnvloed, met vervolgeffecten op de fauna. Als soorten die resistent of tolerant zijn voor browsen dominant worden, neemt de plantenbedekking en soortenrijkdom af. Er zijn diverse Natura 2000-gebieden waar sikahert zich kan vestigen.

Effect op ecosystemendiensten

Bij hoge dichtheden van hertachtigen kan door vraat bosverjonging stagneren. Boscystemen kunnen hierdoor ingrijpend veranderen, waarbij het verwijderen van de verstoringfactor (de herten) niet automatisch leidt tot terugkeer naar de voorgaande staat.

Overige effecten

Sikaherten foerageren op dezelfde voedselbronnen als edelhert, waardoor schade kan worden verwacht aan gras, maïs, graan, aardappelen en suikerbieten.

Sikaherten kunnen drager zijn van bacterie- en virusziekten die gevaarlijk zijn voor dier- en volksgezondheid, zoals Salmonella, TB (*Mycobacterium bovis*), Lyme en mond-en-klauwzeer. Door sikahert is de Aziatische bloedzuigende nematode *Asworthius sidemi* in Europa geïntroduceerd en verspreid. Deze rondworm heeft bijna 100% van de Poolse populatie van de wisent (*Bison bonasus*) geïnfecteerd en veroorzaakt chronische diarree, verzwakking en dood van jonge dieren. Ook ree, edelhert, rundvee en schapen zijn gevoelig voor deze parasiet. Hoge dichtheden van sikahert bevorderen de overdracht van ziekten.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van sikahert op de [Unielijst](#) van [EU-verordening 1143/2014](#).

2. Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2025

In Nederland worden slechts zelden vrij levende sikaherten gemeld. Er zijn op dit moment enkele sikaherten in de Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat en De Kennemerduinen.

Effecten

Zie onder '1. Aanwezigheid en effect in Europa'. De twee gebieden waar sikahert voorkomt liggen ver van gebieden met edelherten (Veluwe, Oostvaardersplassen, Groene Woud en Weerterbos). De kans dat edelherten en sikaherten elkaar treffen in Nederland is dan ook klein. In de Oostvaardersplassen is één edelhert gevonden met sika-genen.

3. Wet- en regelgeving

Sikahert staat sinds augustus 2025 op de Unielijst van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)). Een soort die op de Unielijst staat mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige

populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het houden van deze soort is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring (het bewaren van soorten buiten hun natuurlijke leefomgeving). Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#).

Sikahert staat niet op de [huis- en hobbydierenlijst](#). Dit houdt in dat er in Nederland al sinds 1 juli 2024 een verbod geldt op het fokken met deze soort.

4. Wat te doen?

Particulieren en dierentuinen die deze soort al in bezit hadden voordat de EU-lijst van kracht werd, mogen de dieren houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

Preventie van introductie in de natuur is de meest effectieve methode om schade te voorkomen. De belangrijkste manier waarop er meer sikaherten in de Nederlandse natuur kunnen komen, is door natuurlijke verspreiding uit naburige landen. Wildbeheerders moeten er verdacht op zijn dat dieren die er uitzien als edelherten of damherten, kruisingen kunnen zijn. Vooral in de grensstreek met Duitsland is het van belang extra alert te zijn.

Verder kunnen de herten ontsnappen of losgelaten worden uit dierparken. Daarom is het belangrijk om afdoende maatregelen te treffen om ontsnappingen te voorkomen, ook bij extreme weersomstandigheden. Het opzettelijk vrijlaten van dieren is verboden. Ontsnapte dieren moeten zo snel mogelijk teruggevangen worden.

Informatie over mogelijke beheermaatregelen is te vinden in [dit Engelstalige rapport voor de Europese Commissie](#).

Meldingen van sikahert in de natuur kunnen worden doorgegeven via [waarneming.nl](#).

5. Meer informatie

Oorsprongsgebied

Sikahert komt oorspronkelijk uit Japan, Taiwan en Oost-Azië (China, Korea, Rusland, Vietnam).

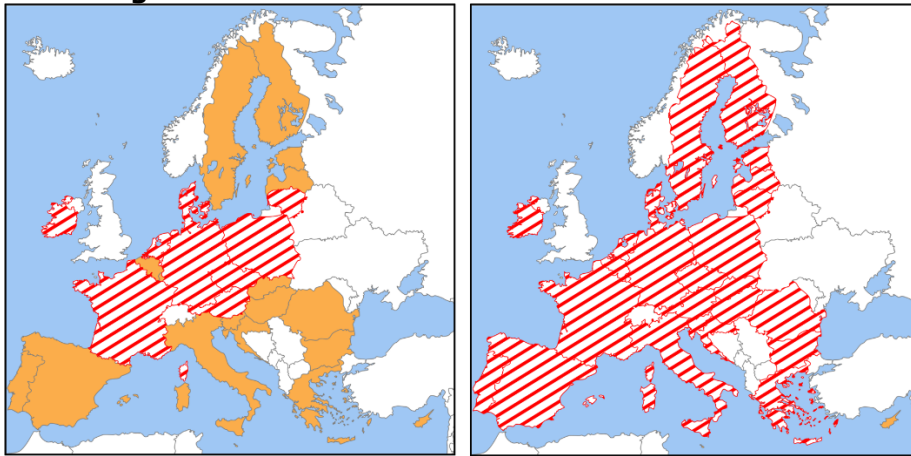
Habitat

De habitat van sikahert is gelijk aan dat van edelhert. Ook het dieet van sikahert is grotendeels gelijk aan dat van edelhert, maar het kan zich met taaier en voedselarm materiaal voeden dan edelhert.

Introductieroute Europa

Sikahert is in Europa uitgezet in de natuur voor de jacht. Ook wordt het dier gehouden op boerderijen (voor voedselproductie) en in dierentuinen en hertenparken. Het hert is op verschillende locaties in de EU losgelaten of ontsnapt. Natuurlijke verspreiding van sikahert van buiten de EU naar EU-landen heeft ook plaatsgevonden, bijvoorbeeld in Finland.

Aanwezigheid in de EU

Links: Gevestigd in de EU in 2023 (rood gearceerde landen), rechts: mogelijke vestiging in de EU bij het huidige klimaat (rood gearceerde landen). In oranje zijn de overige EU-lidstaten aangegeven. Bron: [Scalera et al. 2023](#).

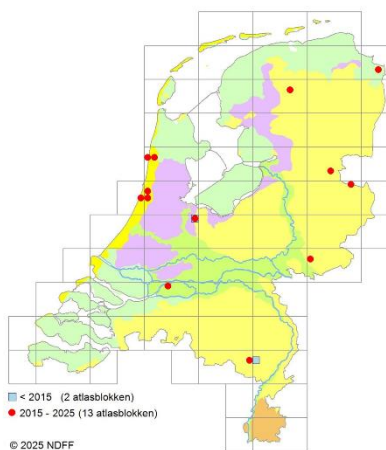
Introductieroute Nederland

In Nederland wordt sikahert gehouden als parkdier. Door ontsnapping of opzettelijke vrijlating komen de dieren in de natuur. Een andere mogelijke introductieroute is natuurlijke verspreiding vanuit Duitsland waar zeven populaties voorkomen die zijn ontstaan na ontsnapping. De dichtstbijzijnde ligt hemelsbreed 120 km van de grens.

Aanwezigheid in Nederland

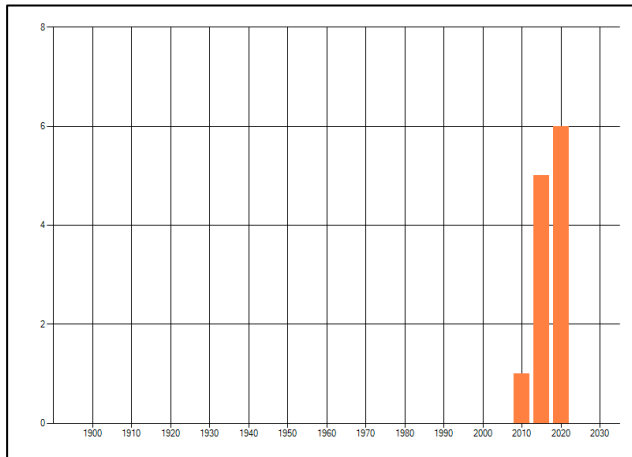
Stand van zaken in 2025: er worden slechts zelden vrij levende sikaherten gemeld.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 2005

Verspreiding van sikahert in Nederland.

Bron: [verspreidingsatlas.nl](https://www.verspreidingsatlas.nl)

Het aantal atlasblokken (5x5 km) waarin sikahert is gemeld binnen een periode van vijf jaar. Niet gecorrigeerd voor waarnemersinspanning. Het aantal doorgegeven waarnemingen kan sterk variëren per periode, dus een trend in verspreiding kan hier niet direct uit worden afgelezen. Bron: verspreidingsatlas.nl

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

Sikahert is al geïntroduceerd en gevestigd in Nederland. Het hert wordt gehouden in Nederland en kan ontsnappen of losgelaten worden. Een andere mogelijke introductieroute is natuurlijke verspreiding vanuit Duitsland waar zeven populaties voorkomen die zijn ontstaan na ontsnapping. De dichtstbijzijnde ligt hemelsbreed 120 km van de grens. De verspreidingsnelheid in Europa is niet eenduidig. Mogelijk wordt de verspreiding beperkt door barrières als wegen, spoorwegen en steden. Sikaherten zijn uitstekende zwemmers en kunnen meerdere kilometers zwemmen.

6. Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

[Nederlandse risicobeoordeling](#)

7. Bronnen

- Expertpanelbeoordeling 152 invasieve exoten, [datasupplement-10-zoogdieren](#)
- Lammertsma DR, GWTA Groot Bruinderink & A.J. Griffioen, 2012. [Risk assessment of sika deer *Cervus nippon* in the Netherlands](#). Wageningen, Alterra, Alterra-Report 2295.
- Nederlands Soortenregister. [Sikahert](#). Bezocht op 11-2-2025.
- Scalera R, Adriaens T, D'hondt B, Robertson P. & Beckmann B, 2023. [Risk assessment template developed under the "Study on Invasive Alien Species – Development of risk assessments to tackle priority species and enhance prevention"](#). Contract No [07.0202/2020/834529/ETU/ENV.D.2 Name of organism: Sika deer \(*Cervus nippon*\)](#).
- Van Norren E, 2022. [Kans op hybridisatie van edelhert en sikahert in Nederland?](#) Kijk op Exoten 38, 10-11.
- [Verspreidingsatlas.nl](#). Bezocht op 11-2-2025.
- Ward A. & W. Solarz, 2021. [Annex with evidence on measures and their implementation cost and cost-effectiveness. Species: *Cervus nippon*](#).
- [Zoogdierenvereniging.nl](#). Bezocht op 11-2-2025